

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

05.06.2017 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[БНТ](#)

✓ Минималната работна заплата - спорът между работодатели и синдикати

Синдикати и работодатели продължават да спорят за механизма, по който да се определя минималната работна заплата (МРЗ). В студиото на "Денят започва" по въпроса коментираха президентът на КТ Подкрепа Димитър Манолов и председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България.

Механизъм за определяне на минимална работна заплата няма и това е трайна препоръка на Европейската комисия, поясни Васил Велев, като събщи, че днес предстои среща със заместник-председателя на ЕК Валдис Домбровскис, на която ще се оповести поредният доклад на Съвета по националната програма за реформи.

"Там има буквално такъв текст - консултации със социалните партньори да се създаде прозрачен механизъм за определяне на минималната работна заплата", каза Велев и поясни, че няма такъв механизъм - ни прозрачен, ни непрозрачен, консултации на практика не се проведоха и сега при определянето на средносрочната прогноза за следващите три години. "Може би това е и причината да са безплодни преговорите, защото ние след като бяхме народна република, сега станаме синдикална република. Синдикатите, без да се явяват на избори, фактически управляват, извиват ръцете на правителството, договарят се двустранно с правителството, а след това имитираме преговори с работодателите и тези преговори няма как да доведат до резултат", заяви председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България. Димитър Манолов опонира, че републиката е повече работодателска, защото няма нещо, което работодателите да не получиха през всичките тези години и това е причината да сме там, където сме. "Препоръката на ЕК е хубаво нещо, приемаме я за сведение, работим по нея", отбеляза президентът на Подкрепа, но поясни, че ЕК няма право да прави подобни препоръки, не е нейна работа. Димитър Манолов откри два основни момента, по които да се работи. Първият е че създаването на механизъм за определяне на МРЗ, който да бъде алгоритмично свързан с някакви днешни величини, като например днешната средна работна заплата, обрича българина на вечна бедност. Посочи, че такава грешка е била допусната при въвеждането на златното швейцарско правило при определяне ръста на пенсиите. Второто е, че ние нямаме никакъв ясен механизъм, че тези преговори ще се състоят. Синдикалистът припомни, че при преговорите за минималните осигурителни доходи единият от участниците е напуснал и е казал: "Аз няма да преговарям, оправяйте се!" След това работодателите са се разбрали с държавата да не увеличава по административен път, припомни президентът на КТ Подкрепа.

[Вижте още](#) за позициите на работодатели и синдикати по проблема с МЗП и неизплатените заплати на работници от различни фирми в страната.

[АИКБ](#)

✓ АИКБ С КОНКРЕТНИ ПОСЛАНИЯ В ДЕБАТА ЗА БЯЛАТА КНИГА ЗА БЪДЕЩЕТО НА ЕВРОПА „РАЗМИСЛИ И СЦЕНАРИИ ЗА ЕС-27 ДО 2025 Г.“

Председателят на АИКБ Васил Велев посочи силните и слаби страни на петте сценария за развитието на Европейския съюз днес по време на дебат, организиран от Европейския икономически и социален комитет в София.

Г-н Велев отбеляза, че първият сценарий, залегнал в публикуваната от Европейската комисия през март 2017 г. Бяла книга за бъдещето на Европа „Размисли и сценарии за ЕС-27 до 2025 г.“ за запазване на статуквото вече е показал, че ЕС не е достатъчно подготвен за отговор в кризисни ситуации от глобален характер.

Вторият сценарий да „остане само единния пазар“ и връщане на правомощията обратно на държавите-членки по въпроси, несвързани с единния пазар, ще доближи вземането на решения до нивото на гражданите и така ще бъде преодолян проблемът за прекалена намеса на органите на общността в ежедневието. Същевременно обаче, ще възникнат бариери за бизнеса от 27-те различни законодателства по други области при въвеждане на специфични национални стандарти в областта на екологията, социалната сфера, защита на потребителите и др.

Сценарият „тези, които искат повече, правят повече“, чрез диференциране на интеграционния процес, ще даде възможност на група държави-членки да напредват по-бързо в определени области. Тук въпросът за отвореността и приобщаването на други желаещи страни, без да се поставят допълнителни (особено от двустранен характер) условия, е от съществено значение, за да не се допусне фрагментиране на ЕС.

На четвърто място изпълнението на сценария за „фокусиране върху избрани области на общата политика и оттегляне или минимално ниво на общоевропейско сътрудничество в други области“, ще позволи да се действа по-бързо и решително

на ниво ЕС-27. Напредъкът на технологиите, глобализацията, демографската криза, миграционните процеси все повече укрепват разбирането за необходимостта от колективен отговор на новите предизвикателства. В допълнение, свеждането до минимум на въвеждането на нови стандарти и детайлна хармонизация ще даде повече гъвкавост на българската икономика да се адаптира към глобалната конкуренция.

Последният сценарий „правим повече заедно по всички области на политиката“ означава да се постигне консенсус за споделяне на повече правомощия и ресурси на общоевропейско ниво. АИКБ споделя разбирането, че подобен модел на конституционен скок за допълнително делегиране на национални правомощия на наднационално ниво е трудно осъществим.

И на края – по кой сценарий, все пак? Васил Велев заяви, че АИКБ е анализирала всяко предложение и счита, че посоката на развитие на ЕС следва да се основава на комбинация от елементи в отделните сценарии. От водените дискусии в АИКБ и от информацията, получена от европейските ѝ партньори от [CEEPR](#) се вижда, че категорично се отхвърля сценарият ЕС да остане само като един Общ пазар и нищо друго. Подобно бъдеще бизнесът изключва. От там нататък има различни нюанси и предпочитания. У нас има определен афинитет към „Правим по-малко, но по-ефективно“. В останалите страни от ЕС подходът към отделните сценарии е още по-диференциран и се подчертава, че е възможно дори в различни области да се осъществяват различни сценарии.

Особено важно е запазването на единството на ЕС-27 за по-нататъшно задълбочаване на общоевропейското сътрудничество в областта на 4-те свободи на движение (стоки, услуги, капитали и хора), завършване на единния дигитален пазар, на Банковия съюз, на Съюза на капиталовите пазари, Енергийния съюз, продължаване и разширяване на обхвата на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията и на Европейския фонд за стратегически инвестиции. Намалването на административните пречки пред бизнеса в рамките на цялостна програма за по-добро регулиране е друг съществен фактор за ускоряване на растежа и заетостта.

„Всъщност, „ЕС на различни скорости“ обективно съществува и целта на кохезионната политика е точно да смекчава съществуващите различия. Затова и се провежда политика по сближаването. Затова и отделяме такова внимание на въпроса за влизането на България в Еврозоната. Участието, респективно неучастието в Еврозоната е един от основните вододели между отделните „листии“, които съществуват обективно или пък някой се опитва да очертае. Ако постигнем интегрирането на България в една междувременно укрепнала Еврозона, ние ще дадем най-доброто решение за поведението на България в условията на „Европа на различни скорости“, заключи г-н Велев.

Прилагаме прессъобщение за срещата в [PDF](#) формат.

✓ АИКБ УЧАСТВА В ДИСКУСИИТЕ НА ПРЕДСТАВЯНЕТО НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ЗА БЪЛГАРИЯ ПРЕПОРЪКИ В РАМКИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЕМЕСТЪР 2017

Заместник-председателя на Асоциацията на индустриалния капитал в България Никола Зикатанов и други представители на АИКБ взеха участие в конференцията, организирана от Представителството на Европейската комисия с участието на г-н Валдис Домбровскис, заместник-председател на Европейската комисия за еврото и социалния диалог.

В рамките на дискусиите за финансовия сектор и пазара на труда, те представиха позицията на АИКБ, че основното предизвикателство пред подобряването на бизнес климата в страната е нежеланието на българското правителство да вземе пред вид позицията на работодателите относно начина на определяне на минималната работна заплата (МРЗ).

В България минималната заплата се определя административно от Министерския съвет. За целия исторически период на съществуване на МРЗ в България, тази процедура е ставала все по-вредна за икономиката на страната. Фактът, че Върховният административен съд е отменял решението на Министерския съвет във връзка с определянето на стойността на минималната заплата на два пъти – през 2015 и 2017 г., защото решението не е било обсъдено в Националния съвет за тристранно сътрудничество е илюстрация на отношението на изпълнителната власт като цяло към мнението на социалните партньори и най-вече на работодателите.

Съгласувано с останалите представителни работодателски организации, АИКБ настоява административното определяне на МРЗ да бъде отменено и заменено с механизъм, при който МРЗ се договаря между национално представителните организации на социалните партньори, при предварително определени горна и долна граница на интервала, в който се извършва договарянето. Работодателите настояват долната граница да съвпада с линията на бедността, а горната граница да бъде равна на БВП на глава от населението, умножена по съотношението на средно претегления размер на минималната работна заплата за държавите от ЕС, които имат регламентирана МРЗ и средния размер на БВП на глава от населението за същите държави.

Според АИКБ, в перспектива, след въвеждането на новия механизъм може да се мисли сериозно за преминаване към договаряне на отраслово ниво на минимални работни заплати по икономически дейности.

Проблемът с определянето на МРЗ е допълнително влошен от съществуващото задължение за частните работодатели да заплащат допълнително възнаграждение за прослужено време (т.н. „класове“) към основното такова, което не е обвързано с каквито и да било обективни фактори, свързани с производителността, и води до дискриминация на младите работници. В продължение на много години работодателските организации призовават тази практика да бъде отменена.

АИКБ изцяло се солидаризира с препоръката на Съвета, съдържаща се в точка 3 на стр. 7: „Консултирайки се със социалните партньори, [България] да създаде прозрачен механизъм за определяне на минималната заплата. Да подобри покритието и адекватността на минималния доход“.

Други тревожни явления на пазара на труда според АИКБ са свиването на работната сила, ерозирането на социалния диалог, продължителните съдебни реформи и системата за обществените поръчки.

АИКБ предупреди, че страната ни преживява значителен макроикономически дисбаланс, а практиките на нарушаване на стабилността на финансовите, осигурителните и пенсионните сектори чрез въвеждането на чести драстични промени в правилата, както и бавните реформи в секторите „Сигурност“ и „Здравеопазване“ само ще засилят този дисбаланс.

АИКБ вярва, че е налице спешна нужда от реформи в професионалното и висшето образование и от насочване на образованието съобразно нуждите на бизнеса и настоява за спешни действия в посока на увеличаване на държавните квоти за студенти в професионални училища, където се изучават дефицитни, макар и непопулярни професии и специалности.

Според АИКБ, България трябва да осъществи радикална промяна в подхода към легалната миграция в страната на квалифицирани кадри. Правителството следва да разшири областите на приложение на документа „Синя карта“, като тя бъде валидна не само за специалностите в областта на информационните и комуникационните технологии.

Има голям дефицит и на кадри със средно професионално образование. Всички тези усилия, обаче, не биха имали особен смисъл, ако на европейско равнище не бъде защитено положението, издаването на „Сини карти“ и допускането на висококвалифицирани специалисти от страни, които не членуват в ЕС, да остане в компетентността на националните правителства и администрации и да е валидно само за тези страни.

- Позиция на АИКБ относно Препоръка на Съвета по Националната програма за реформи в България и представяне на становище на Съвета относно Конвергентната програма на България COM (2017) 502 може да видите [тук](#).
- Становището на Националния съвет на АИКБ по проблемите на политиката по доходите и човешките ресурси в Република България може да видите [тук](#).

Прилагаме прессъобщение в [PDF](#)

[Банкеръ](#)

✓ Бизнесът: Минималната заплата и плащането за прослужено време са вредни

Асоциацията на индустриалния капитал в България за пореден път обяви несъгласието си с минималната работна заплата. Заместник-председателя на асоциацията Никола Зикатанов и други представители на АИКБ взеха участие в конференцията, организирана от Представителството на Европейската комисия с участието на Валдис Домбровскис, заместник-председател на Европейската комисия за еврото и социалния диалог.

Позицията на асоциацията е, че основното предизвикателство пред подобряването на бизнес климата в страната е нежеланието на българското правителство да вземе пред вид позицията на работодателите относно начина на определяне на минималната работна заплата.

"В България минималната заплата се определя административно от Министерския съвет. За целия исторически период на съществуване на МРЗ в България, тази процедура е ставала все по-вредна за икономиката на страната. Фактът, че Върховният административен съд е отменял решението на Министерския съвет във връзка с определянето на стойността на минималната заплата на два пъти – през 2015 и 2017 г., защото решението не е било обсъдено в Националния съвет за тристранно сътрудничество е илюстрация на отношението на изпълнителната власт като цяло към мнението на социалните партньори и най-вече на работодателите", се казва в позицията.

Съгласувано с останалите представителни работодателски организации, АИКБ настоява административното определяне на МРЗ да бъде отменено и заменено с механизъм, при който МРЗ се договаря между национално представителните организации на социалните партньори, при предварително определени горна и долна граница на интервала, в който се извършва договарянето. Работодателите настояват долната граница да съвпада с линията на бедността, а горната граница да бъде равна на БВП на глава от населението, умножена по съотношението на средно претегления размер на минималната работна заплата за държавите от ЕС, които имат регламентирана МРЗ и средния размер на БВП на глава от населението за същите държави.

Според АИКБ, в перспектива, след въвеждането на новия механизъм може да се мисли сериозно за преминаване към договаряне на отраслово ниво на минимални работни заплати по икономически дейности.

Проблемът с определянето на МРЗ е допълнително влошен от съществуващото задължение за частните работодатели да заплащат допълнително възнаграждение за прослужено време (т.н. „класове“) към основното такова, което не е обвързано с каквито и да било обективни фактори, свързани с производителността, и води до дискриминация на младите работници. В продължение на много години работодателските организации призовават тази практика да бъде отменена.

АИКБ изцяло се солидаризира с препоръката на Съвета, съдържаща се в точка 3 на стр. 7: „Консултирайки се със социалните партньори, [България] да създаде прозрачен механизъм за определяне на минималната заплата. Да подобри покритието и адекватността на минималния доход“.

Други тревожни явления на пазара на труда според АИКБ са свиването на работната сила, ерозирането на социалния диалог, продължителните съдебни реформи и системата за обществените поръчки.

АИКБ предупреди, че страната ни преживява значителен макроикономически дисбаланс, а практиките на нарушаване на стабилността на финансовите, осигурителните и пенсионните сектори чрез въвеждането на чести драстични промени в правилата, както и бавните реформи в секторите „Сигурност“ и „Здравеопазване“ само ще засилят този дисбаланс.

АИКБ вярва, че е налице спешна нужда от реформи в професионалното и висшето образование и от насочване на образованието съобразно нуждите на бизнеса и настоява за спешни действия в посока на увеличаване на държавните квоти за студенти в професионални училища, където се изучават дефицитни, макар и непопулярни професии и специалности.

Според АИКБ, България трябва да осъществи радикална промяна в подхода към легалната миграция в страната на квалифицирани кадри. Правителството следва да разшири областите на приложение на документа „Синя карта“, като тя бъде валидна не само за специалностите в областта на информационните и комуникационните технологии.

Има голям дефицит и на кадри със средно професионално образование. Всички тези усилия, обаче, не биха имали особен смисъл, ако на европейско равнище не бъде защитено положението, издаването на „Сини карти“ и допускането на висококвалифицирани специалисти от страни, които не членуват в ЕС, да остане в компетентността на националните правителства и администрации и да е валидно само за тези страни.

✓ АИКБ с конкретни послания в дебата за Бялата книга за бъдещето на Европа

Председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България Васил Велев посочи силните и слаби страни на петте сценария за развитието на Европейския съюз, днес по време на дебат, организиран от Европейския икономически и социален комитет в София.

"Първият сценарий, залегнал в публикуваната от Европейската комисия през март 2017 г. Бяла книга за бъдещето на Европа „Размисли и сценарии за ЕС-27 до 2025 г.“ за запазване на статуквото вече е показал, че ЕС не е достатъчно подготвен за отговор в кризисни ситуации от глобален характер. Вторият сценарий да „остане само единния пазар“ и връщане на правомощията обратно на държавите-членки по въпроси, несвързани с единния пазар, ще доближи вземането на решения до нивото на гражданите и така ще бъде преодолян проблемът за прекалена намеса на органите на общността в ежедневието. Същевременно обаче, ще възникнат бариери за бизнеса от 27-те различни законодателства по други области при въвеждане на специфични национални стандарти в областта на екологията, социалната сфера, защита на потребителите и др.", обясни Велев.

Той уточни, че сценарият „тези, които искат повече, правят повече“, чрез диференциране на интеграционния процес, ще даде възможност на група държави-членки да напредват по-бързо в определени области. Тук въпросът за отвореността и приобщаването на други желаещи страни, без да се поставят допълнителни (особено от двустранен характер) условия, е от съществено значение, за да не се допусне фрагментиране на ЕС.

На четвърто място изпълнението на сценария за „фокусиране върху избрани области на общата политика и оттегляне или минимално ниво на общоевропейско сътрудничество в други области“, ще позволи да се действа по-бързо и решително на ниво ЕС-27. Напредъкът на технологиите, глобализацията, демографската криза, миграционните процеси все повече укрепват разбирането за необходимостта от колективен отговор на новите предизвикателства. В допълнение, свеждането до минимум на въвеждането на нови стандарти и детайлна хармонизация ще даде повече гъвкавост на българската икономика да се адаптира към глобалната конкуренция.

Последният сценарий „правим повече заедно по всички области на политиката“ означава да се постигне консенсус за споделяне на повече правомощия и ресурси на общоевропейско ниво. АИКБ споделя разбирането, че подобен модел на конституционен скок за допълнително делегиране на национални правомощия на наднационално ниво е трудно осъществим.

[Списание Образование](#)

✓ АИКБ с конкретни послания в дебата за Бялата книга за бъдещето на Европа „Размисли и сценарии за ЕС-27 до 2025 г.

Председателят на АИКБ Васил Велев посочи силните и слаби страни на петте сценария за развитието на Европейския съюз, днес по време на дебат, организиран от Европейския икономически и социален комитет в София.

Г-н Велев отбеляза, че първият сценарий, залегнал в публикуваната от Европейската комисия през март 2017 г. Бяла книга за бъдещето на Европа „Размисли и сценарии за ЕС-27 до 2025 г.“ за запазване на статуквото вече е показал, че ЕС не е достатъчно подготвен за отговор в кризисни ситуации от глобален характер.

Вторият сценарий да „остане само единния пазар“ и връщане на правомощията обратно на държавите-членки по въпроси, несвързани с единния пазар, ще доближи вземането на решения до нивото на гражданите и така ще бъде преодолян проблемът за прекалена намеса на органите на общността в ежедневието. Същевременно обаче, ще възникнат бариери за бизнеса от 27-те различни законодателства по други области при въвеждане на специфични национални стандарти в областта на екологията, социалната сфера, защита на потребителите и др.

Сценарият „тези, които искат повече, правят повече“, чрез диференциране на интеграционния процес, ще даде възможност на група държави-членки да напредват по-бързо в определени области. Тук въпросът за отвореността и приобщаването на други желаещи страни, без да се поставят допълнителни (особено от двустранен характер) условия, е от съществено значение, за да не се допусне фрагментиране на ЕС.

На четвърто място изпълнението на сценария за „фокусиране върху избрани области на общата политика и оттегляне или минимално ниво на общоевропейско сътрудничество в други области“, ще позволи да се действа по-бързо и решително на ниво ЕС-27. Напредъкът на технологиите, глобализацията, демографската криза, миграционните процеси все повече укрепват разбирането за необходимостта от колективен отговор на новите предизвикателства. В допълнение, свеждането до минимум на въвеждането на нови стандарти и детайлна хармонизация ще даде повече гъвкавост на българската икономика да се адаптира към глобалната конкуренция.

Последният сценарий „правим повече заедно по всички области на политиката“ означава да се постигне консенсус за споделяне на повече правомощия и ресурси на общоевропейско ниво. АИКБ споделя разбирането, че подобен модел на конституционен скок за допълнително делегиране на национални правомощия на наднационално ниво е трудно осъществим.

И на края – по кой сценарий, все пак? Васил Велев заяви, че АИКБ е анализирала всяко предложение и счита, че посоката на развитие на ЕС следва да се основава на комбинация от елементи в отделните сценарии. От водените дискусии в АИКБ и от информацията, получена от европейските ѝ партньори от СЕЕР се вижда, че категорично се отхвърля сценарият ЕС да остане само като един Общ пазар и нищо друго. Подобно бъдеще бизнесът изключва. От там нататък има различни нюанси и предпочитания. У нас има определен афинитет към „Правим по-малко, но по-ефективно“. В останалите страни от ЕС подходът към отделните сценарий е още по-диференциран и се подчертава, че е възможно дори в различни области да се осъществяват различни сценарии.

Особено важно е запазването на единството на ЕС-27 за по-нататъшно задълбочаване на общоевропейското сътрудничество в областта на 4-те свободи на движение (стоки, услуги, капитали и хора), завършване на единния дигитален пазар, на Банковия съюз, на Съюза на капиталовите пазари, Енергийния съюз, продължаване и разширяване на обхвата на Европейския фонд за приспособяване към глобализацията и на Европейския фонд за стратегически инвестиции. Намалването на административните пречки пред бизнеса в рамките на цялостна програма за по-добро регулиране е друг съществен фактор за ускоряване на растежа и заетостта.

„Всъщност, „ЕС на различни скорости“ обективно съществува и целта на кохезионната политика е точно да смекчава съществуващите различия. Затова и се провежда политика по сближаването. Затова и отделяме такова внимание на въпроса за влизането на България в Еврозоната. Участието, респективно неучастието в Еврозоната е един от основните вододели между отделните „писти“, които съществуват обективно или пък някой се опитва да очертае. Ако постигнем интегрирането на България в една междуременно укрепнала Еврозона, ние ще дадем най-доброто решение за поведението на България в условията на „Европа на различни скорости“, заключи г-н Велев.

[Зарплата](#)

✓ Искат да премахнат минималната заплата

Асоциацията на индустриалния капитал в България предлага премахване на минималната заплата и развиване на договарянето на заплати по сектори. Председателят на организацията Васил Велев подкрепи предложението с данни за държавите в Европейския съюз – според тях доходите на работещите в държави без регламентирана минимална заплата са 1,6 пъти по-високи от тези в държавите с такава заплата, а безработицата е 1,4 пъти по-ниска. Бизнесът потвърди позицията си, че у нас доходите растат по-бързо от производителността на труда. Пример за това е минималната заплата, която със заложеното ново увеличение на 510 лева ще е нараснала двойно за последните четири години, а икономиката е пораснала в пъти по-малко, посочиха от организацията, предаде Дарик. На фона на предстоящото подновяване на преговорите как да се определя минималната заплата, от Асоциацията на индустриалния капитал поискаха премахването ѝ. Според Васил Велев ръстът на минималното възнаграждение изпреварва повишението на производителността и на средната работна заплата. Така нискоквалифицираният труд е надценен, което демотивира хората да търсят квалифицирана работа. Ако от догодина минималната заплата стане 510 лева, със средно 12 процента клас за прослужено време, нейната стойност достига 571 лева. „Сравнете я сега със средната заплата, например в област Видин или със средната заплатав хотели, ресторанти, охранителна дейност, текстил и облекло. Ще видите, че тя се доближава до средната“, посочи Велев. Друг аргумент в полза на отпадане на минималната заплата е ситуацията в европейските държави, в които няма административна намеса за този доход. „Половината от трудещите се в ЕС, се трудят в държави, в които няма минимална работна заплата и там средната работна заплата е с над 60% по-висока“, посочи още той. От бизнеса предлагат и други мерки за осигуряването на работна сила и развитие на икономиката – висшистите, завършили университет у нас, да бъдат задължени да работят в България за определен период, а държавата да улесни достъпа на чуждестранни работници до трудовия пазар, който има нужда от средни специалисти.

[Teacher.bg](#)

✓ 11 554 висшисти са изтекли зад граница

1 554 български висшисти са напуснали страната и са се реализирали зад граница от началото на 2011 година до края на септември 2016 година. В същото време 1970 висококвалифицирани чужденци са започнали работа у нас. Това става ясно от одитния доклад на Сметната палата „Мониторинг на реализацията и миграцията на завършилите висше образование“, като данните са събрани от Министерството на вътрешните работи и Агенцията по заетостта.

Така на практика излиза, че чужденците, пренесли се на трудовия пазар у нас, са близо шест пъти по-малко от нашите висшисти, които са се реализирали извън страната. Всеки човек, който емигрира, е много ценен, още повече, когато е висококвалифициран и държавата е инвестирала в образованието му. Това коментира пред „Монитор“ Добрин Иванов от „Асоциацията на индустриалния капитал в България“ (АИКБ). Въпреки това обаче той добави, че това са нормални процеси, защото живеем в условия на свободно движение на хора, капитали и стоки.

Иванов обясни още, че именно през последните пет години у нас се наблюдава по-осезаем дефицит на специалисти. 60 585 дипломи пък са легализирани от Министерството на образованието и науката за периода от юни 2013 година до края на 2015 г. „Поради нефункционалността на водения регистър, министерството не разполага с данни за броя на дипломите за завършено висше образование, за които е издадено такова удостоверение“, става ясно от доклада на Сметната палата. В същото време 2677 лица с висше образование от чужбина са легализирали дипломите си у нас от 2011 година до 30 юни 2016 г., като реализацията им се наблюдава. 8405 от удостоверенията са за придобита професионална квалификация в България, с цел упражняване на регулирана професия в чужбина са издадени за периода от началото на 2010 година до края на 2015 година. Сред тях най-голям е броят на медицинските специалисти – 7245.

„Съпоставянето на броя на тези медици с броя на завършилите медицинските университети за същия период - 22 480, показва сериозният дисбаланс, който този процес предизвиква на пазара на труда. Планиращите да напуснат страната медици представляват приблизително една трета от завършилите“, гласи докладът на Сметната палата.

За същия период са издадени 764 удостоверения за придобита професионална квалификация в чужбина, с цел упражняване на регулирана професия в България. Основната част от тях – 550, също са медицински специалисти. Те обаче са много по-малко от броя на изтеклите медици. Според нашите изследвания около 80-90% от завършващите медицина веднага заминават след края на обучението си, обясни още Добрин Иванов. Основните дестинации, към които заминават нашите лекари, са Германия и Австрия, обясни още той, като добави, че трябва да се вземат мерки за изтичащите специалисти, заради които в страната ни има дефицит на медици.

Според него дори образованието на бъдещите лекари у нас трябва да бъде обвързано с ангажимент за работа в България за определен срок от време. Ако завършилият не спази това условие, да връща средствата, инвестирани в образованието си, предлага още Иванов.

Друга идея е да се облекчат процедурите, така че лекари от страни извън ЕС – като Молдова, Украйна, Македония и др., да имат възможност по-лесно да започват работа у нас.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Fitch повиши перспективата на кредитния рейтинг на България до положителна

Международната рейтингова агенция Fitch Ratings повиши перспективата на кредитния рейтинг на България до положителна от стабилна. Агенцията потвърди дългосрочния кредитен рейтинг на България BBB- в чуждестранна и местна валута, тавана за рейтинг на страната BBB+, както и краткосрочния кредитен рейтинг в чуждестранна и местна валута F3, съобщава Министерството на финансите.

Подобряването на перспективата до положителна отразява оценката на Fitch Ratings, че показателите за развитието на външния сектор на България значително са се подобрили. Продължителният период на постоянен спад на съотношението на външния дълг към БВП и положителните тенденции по текущата сметка, са довели до по-добро представяне на външните финанси на България в сравнение със страните от групата с рейтинг "BBB".

Спрямо другите страни със сходен рейтинг показателите за публичните финанси на страната повлияват положително за повишаването на оценката на рейтинга. От Агенцията очакват бюджетен дефицит за 2017 г. от 0,6 на сто от БВП, който е доста по-нисък от групата с рейтинг "BBB". Държавният дълг към БВП ще продължи да намалява под този на страните с рейтинг "BBB", посочват от министерството.

Растежът на БВП се засилва. Fitch прогнозира икономиката на България да нарасне с 3,0 % през 2017-2018 г., което съответства на средния темп на растеж за държавите с рейтинг "BBB".

Fitch посочват факторите, които индивидуално или колективно биха предизвикали повишаване на оценката за рейтинга. Това са засилване на потенциала за растеж на БВП и постепенно сближаване с равнищата на доходите спрямо държавите от групата със сходен рейтинг, по-висок икономически растеж без появата на външни дисбаланси и бюджетна стабилност, която подкрепя устойчивостта на публичния дълг.

Бъдещи развития, които индивидуално или колективно биха довели до преразглеждане на перспективата до стабилна от страна на агенцията, са по-високи бюджетни дефицити, водещи до бързо влошаване на траекторията на публичния дълг, както и материализиране на условни задължения, например подкрепа на държавни предприятия с публични средства.

News.bg

✓ Подготвят АЕЦ "Белене" за приватизация

Отделят активите и пасивите на АЕЦ "Белене" в отделна компания, за да започне процедура за приватизация. Това заяви енергийният министър Теменужка Петкова пред БНТ.

Министърът обяви, че временно ще бъде спрян договора с концисионера на рудник "Оброчище" докато той изплати задълженията си към хазната и към миньорите. Срещата с шефа на "Газпром" по време на Петербургския форум била по предложение на руската страна, допълни Петкова.

В края на август - началото на септември, страната ни ще разполага с два атомни реактора, които да мисли какво да прави. Ако има инвеститорски интерес, той ще бъде жизнеспособен и ще се реализира, каза Петкова. "На площадката централата на има старо оборудване. След като имаме площадка, за 1,4 млрд. лева и 1,176 млрд. лева - оборудването, отговорната позиция изисква всички активи и пасиви да бъдат обособени в отделна компания", мотивира се Петкова.

През август, в началото на септември се очакват двата атомни реактора да пристигнат в страната ни. Може би един от реакторите ще се ползва за 7-ми блок на АЕЦ Козлодуй, предположи енергийният министър в третия кабинет "Борисов".
Още от м.г. подготвят нова стратегия в сектор "Енергетика", стана ясно от думите й. Очакват от всяка парламентарна група да предоставят експерти, за да се разработи единна стратегия на България. За подготовката на тази стратегия ще ползват и експертния потенциал на БАН, каза Петкова.

В телевизионното студио енергийният министър заяви, че правителството временно ще спре договора за концесия на собственика на рудник "Оброчище" докато концесионерът не изпълни своите задължения. Концесионерът има 205 хил. лева неизплатени концесионни задължения към държавата.

"14-дневен срок е напълно достатъчен. Договорът ще бъде възобновен след погасяване на задълженията", увери тя. Според министъра, концесионерът е длъжен да полага грижи за това рудникът да се поддържа в готовност.

Смяната на концесионера минава през решение на Министерския съвет за отмяна, уточни процедурата Петкова, която допълни, че се търси вариант и баланс да може концесионерът да изпълни задълженията си.

В същото време от министерството на енергетиката изпратиха съобщение, че през октомври от ведомството е изпратено писмо до концесионера - "Евроманган" АД за доброволно изпълнение на задължението. Въпреки това, към 30-ти май 2017 г. неизплатените концесионни такси са в размер на близо 205 хил. лева. Определя се 14-дневен срок за изплащане за задължението.

Министър Петкова подчертава, че мината се наблюдава стриктно и независимо, че договорът се прекратява временно. Концесионерът има задължение да осигурява безопасни условия на труд на служителите си и да обезопасява рудника.

На място в мина Оброчище е зам.-министърът на енергетиката Жечо Станков, който ще връчи заповедта за прекратяване на концесията на представители на фирмата-концесионер, уточниха от МЕ.

Работим само в рамките на закона. Ще дам минимален срок на концесионера да изплати своите ангажименти към държавата, към работниците, към НАП, към НОИ. Всяка една от държавните институции в рамките на своята компетентност ще направи своя анализ, обясни министърът. Тя призова: "Колегите миньори да напуснат мината, да продължим заедно напред да преодолеем този проблем".

Миньорите от мина "Оброчище" вече имат непоносимост към въздуха в мината. В 19 часа в неделя е изкаран по спешност един от миньорите, стана ясно от пряко включване пред рудника. Хората са трети ден са под земята. Да изкараме колегите на земята и сядаме на масата на преговори, каза един от представителите на работниците.

Това е трети протест на миньорите в този рудник за последните два месеца. От 2002 е влязъл новият собственик на рудника, през 2015 година е първият смъртен случай в рудника. Работещите в мината получават минимална работна заплата. Не се изплащат допълнителните заплащания, които им се полагат. От Главна инспекция по труда са констатирани нарушения.

"Един от колегите пострада поради липса на материали за укрепване", разказаха миньори за инцидента на 26 май т.г. "Нищо не се купува, а чакаме пари от износ на рудата. Когато свърши рудата, какво ще стане", запита риторично миньорът. Срещата с председателя на Управителния съвет на "Газпром" Алексей Милер беше по покана на Газпром. Това беше работна среща в рамките на Петербургския икономически форум, заяви Теменужка Петкова.

На срещата е разписана пътна карта. Не бяха обсъждани въпросите между "Газпром" и ЕК по отношение на антимонополното дело на ЕК. Българската страна е изразила своята позиция - до 4 май трябваше да бъде представено становището, каза Петкова.

За увеличение ръста на продажбите на Газпром и изграждане на газов разпределителен център, станало ясно по време на срещата.

Наш основен приоритет е изграждане на междусистемните връзки със съседните страни, интерконектора с Гърция. Да сме внимателни и съобразявайки се с промените да сме в крак с времето, така че България да гарантира своето стратегическо място, каза Петкова.

Ще спазваме изискванията на ЕС, но и ще отстояваме нашия национален интерес - България да е незаобиколим фактор на газовата карта.

Изграждането на интерконектора с Гърция е стратегически за целия регион на Югоизточна Европа (ЮИЕ). Това е наш основен приоритет. Проектът се развива с необходимите темпове, увери Петкова.

Според нея, с бързи темпове се развиват находищата в Черно море. Това е един от важните приоритети, залегнали в нашата управленска програма. В блок "Хан Аспарух" тези проучвания са в напреднала фаза. Има находища от нефт, които са открити. Очакваме втори сондаж, за да видим какво ще се получи, каза Петкова.

Investor.bg

✓ СБ занижава очакванията си за икономическия растеж на България през 2017 г.

За 2017 г. институцията прогнозира, че БВП на страната ни ще бъде от 3% и ще ускори растежа си през 2018 г. до 3,2%, а през 2019 г. - до 3,3%

Световната банка занижава очакванията си за икономическия растеж на България през 2017 г., но е по-оптимистично настроена за динамиката на брутния вътрешен продукт (БВП) през 2018 и 2019 г., показва актуалната прогноза на институцията.

За тази година Световната банка очаква икономиката на България да се разшири с 3% - колкото е и прогнозата на Министерството на финансите, като очакванията са занижени с 0,2 процентни пункта спрямо предишната прогноза.

Очакванията на Европейската комисия са за 2,9% икономически растеж през 2017 г., докато прогнозата на Уникредит е далеч по-оптимистична – 3,9%, което е сред най-бързите темпове на ръст в цяла Централна и Източна Европа.

За 2018 г. Световната банка прогнозира, че БВП на България ще се разшири с 3,2%, което е с 0,1 процентен пункт повече спрямо предишната прогноза. През 2019 г. се очаква растежът да се ускори до 3,3%, което е с 0,2 процентни пункта над предишната прогноза на банката.

Регионът на Европа и Централна Азия – растеж под сянката на геополитиката

От държавите в региона Европа и Централна Азия, в който е включена и България, най-бърз ръст през тази година се очаква да постигне Узбекистан – 7,6%, следван от Туркменистан – 6,3%, и Таджикистан – 5,5%. От съседните ни държави за Македония се очаква растеж от 2,8% през тази година, за Румъния – 4,4%, за Сърбия – 3%, а за Турция – 3,5%.

Като цяло за региона икономическият растеж се очаква да достигне 2,5% през тази година, което е с 0,1 процентни пункта над предишната прогноза. За 2018 г. се очаква ускоряване на растежа до 2,7%, а през 2019 г. - до 2,8%, което обаче е с по 0,1 процентен пункт под предишните очаквания на Световната банка.

Институцията подчертава в доклада си, че целият регион се възстановява уверено благодарение на ръста на цените на петрола, добрите глобални условия за финансиране и възстановяването на еврозоната.

Руската икономика също расте, като дори скромните парични улеснения се очаква да оказват подкрепа на страната в краткосрочен план. Основен двигател на растежа са възстановяващите се цени на петрола и вътрешното потребление.

Възстановяването на региона обаче е крехко, предупреждава Световната банка. Основните рискове пред икономиките са свързани с геополитическите фактори, както и евентуален нов спад на цените на петрола, което би засегнало негативно държавите износителки на суровини.

Като риск Световната банка посочва и слабостите на банковите системи на някои от държавите в региона.

Глобалната икономика – възстановяването продължава

Глобалният икономически растеж се очаква да се ускори до 2,7% през тази година на фона на ускоряването на производството и търговията, засилващото се пазарно доверие и стабилизиращите се цени на суровините, посочва Световната банка в доклада си.

Растежът в развитите икономики се очаква да достигне средно 1,9% през тази година, като за седемте най-големи световни икономики Световната банка прогнозира, че до 2018 г. растежът ще надмине дългосрочното средно ниво.

Институцията подчертава, че все още глобалният растеж се изправя и пред значителни рискове. На първо място се посочват евентуални нови рестрикции за търговията, политическата несигурност, промените в паричната политика, които биха могли да предизвикат турбуленция на финансовите пазари. В по-дългосрочен план рисковете са свързани със слабия ръст на продуктивността и инвестициите.

Растежът в региона на Близкия изток и Северна Африка се очаква да се забави до 2,1% през тази година, но ще се ускори до 2,9% догодина, прогнозира още Световната банка. За Южна Азия очакванията са растежът да се ускори средно до 6,8% през тази и 7,1% през следващата година, а в Субсахарска Африка – до 2,6% през 2017 г. и 3,2% през 2018 г.

✓ Унгария ще преговаря с ЕК и България за газопровод по пътя на Южен поток

От коментарите на унгарския министър на външните работи и търговията става ясно, че Будапеща визира Турски поток, чието строителство вече започна

Унгария скоро ще започне преговори с Европейската комисия (ЕК) и България за строеж на нов газопровод от Русия до Европа на базата на непостроения Южен поток, заяви днес пред агенция МТИ унгарският министър външните работи и търговията Петер Сярто, цитиран от ТАСС.

Сярто участва в Петербургския международен икономически форум.

Планът за строителството на газопровода е много реалистичен и правителството на Унгария веднага щом бъде възможно ще започне преговори със заместник-председателя на ЕК по въпросите на Енергийния съюз Марош Шефчович и с България, посочи Сярто, цитиран от БТА.

Министърът отбеляза, че газопроводът няма да преминава пряко през България, а през територията на Турция, като Русия е започнала изграждането на морския участък на проекта Турски поток през Черно море.

Според унгарския министър Русия е готова да изпълни проекта, а Унгария и Сърбия имат всичко необходимо за започването на строителните работи, тъй като там все още действат съвместните предприятия, създадени за надзора на строителството на газопровода Южен поток.

"ЕС не може да има основателни аргументи против такъв газопровод. Той изразяваше опасения за Южен поток, такива опасения биха могли да се отнесат към Северен поток 2, но Европейската комисия нищо не каза против този проект", отбеляза Сярто.

Преди това той съобщи, че е обсъдил проекта за изграждането на новия газопровод с руския министър на енергетиката Алексей Новак, ръководителя на Газпром Алексей Милер, руския външен министър Сергей Лавров и със сръбския министър на външните работи Ивица Дачич.

През 2014 г. Русия се отказа от строителството на газопровода Южен поток заради изискванията на ЕС, който настояваше проектът да бъде съобразен с Третия енергиен либерализационен пакет

[В. Стандарт](#)

✓ Изравняват пенсиите на мъжете и жените

При определянето на размера на пожизнените пенсии от частните пенсионни фондове ще се взема предвид натрупаната сума по личната партида на всеки осигурен, но не и полът му. Така ако мъж и жена имат еднаква натрупана сума и се пенсионират на една и съща възраст, ще взимат една и съща пенсия. Това предвиждат промени в Кодекса за социално осигуряване (КСО), пуснати за обществено обсъждане от Министерството на финансите.

Статистиката сочи, че жените живеят по-дълго от мъжете и на тази база в момента законът позволява при навършване на пенсионна възраст и определяне пожизнената пенсия жените да получат по-малки месечни суми, които се очаква, че ще взимат по-дълго време. Промяната се прави заради новите директиви на ЕС, които не позволяват да има разлика между мъжете и жените.

Всяко пенсионно дружество ще бъде длъжно при поискване от страна на негов клиент да му издаде уникален идентификатор, който да му осигурява електронен достъп до данните в неговата индивидуална партида и да му позволява да прави справки и да проследява осигурителната си история, гласят промените.

Затягат се и правилата за акционерите в пенсионните фондове. При придобиване на дял над 10% от пенсионен фонд, както и досега, ще се изисква разрешение от Комисията за финансов надзор. Но с промените това изискване ще бъде разширено като ще се проследява дали някое лице не придобива над 10% е в съгласие с друг акционер във фонда. Така ще бъдат обхванати и случаите, при които акционери се намират в тесни връзки, макар от формална гледна точка да не са свързани лица, гласят мотивите.

С промените в КСО се затягат и изискванията към директорите в пенсионните фондове. Членовете на управителния и на надзорния съвет на пенсионните дружества ще трябва да имат професионален опит от поне 5 години, в които са били в ръководството на пенсионен фонд, застраховател, банка или друго небанково финансово дружество с активи, съизмерими с управляваните от пенсионното дружество. Друг вариант за придобиване на необходимия опит ще бъде работа на ръководни позиции в държавни институции, които управляват фондове или осъществяват дейност в сферата на социалното осигуряване и във финансите или в надзора върху тях. По отношение на изпълнителните директори и прокуристите се въвежда забрана за заемането на друга длъжност по трудов договор, освен в качеството им на преподаватели във висши училища или сътрудници в научни институти. Ще се изисква те да управляват дружеството, като присъстват лично на неговия адрес на управление.

[В. Сега](#)

✓ Бюджетът вече дължи 3 млн. лв. лихви за "безплатното" саниране

Доклад разкрива, че три години след старта на програмата държавата няма ясна схема за харченето на милиардите
Към многото дефекти на програмата за "безплатно" саниране се прибави още един - невидим досега. Оказва се, че държавата не само плаща прескъпо за оздравяване на старите панелки, но и трупва допълнителни задължения за лихви.

Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), което е главен отговорник за оздравяването на старите панелни блокове, вече дължи над 3 млн. лева лихви на Българската банка за развитие (ББР), която осигурява финансирането. Това става ясно от доклад на служебния кабинет за програмата, който в "Сега" получи по закона за достъп до информация. Става дума за данните от ревизията, които бяха изпратени в прокуратурата заради констатациите за сериозни дефекти и нарушения. Данните в доклада, подписан от служебния министър Спас Попниколов и заместничката му арх. Виолета Комитова, сочеха, че от началото на програмата през февруари 2015 г. две години по-късно са санирани едва 257 блока на завишени цени. Държавното обвинение досега не е образувало проверка с мотива, че в документа не се съдържаха конкретни факти.

От прочита на всичко свършено през тези две години излиза, че държавната институция и държавната банка не са уговорили начина на плащане, така че да се избегне трупането на излишни разходи. Именно намаляването на разходите беше една от причините да се избере държавната ББР за разплащателна институция. Лихвите са натрупани, защото реално към февруари не е било извършено нито едно плащане от министерството към банката. За да започнат плащания, трябваше да се сключи споразумение между двете държавни институции. От данните става ясно, че при задължения над 105.668 млн. лв. натрупаните лихви са 3 млн. лв. Изчисленията показват, че средно лихвата е около 2.86%. Става дума за сгради, които са пуснати в експлоатация и имат подписан протокол между кмета и областния управител според изискванията на програмата.

Според анализа "системното трупане на лихви" е заложено още при първоначалното структуриране на програмата и е неизбежно. Предвидено е министерството да изплаща сумите към ББР, след като сградите са напълно готови. А този механизъм генерира лихви заради факта, че санирането продължава няколко месеца. Безспорно е установено, че всъщност не е ясен механизъмът, по който се формира лихвеният процент, начисляван от банката върху вече разплатените към външните изпълнители суми. От МРРБ дори признават за "спорове и противоречия" с ББР - около размера на лихвата, начина на изчисляването ѝ, обмена на документите. Допълнителен проблем е и липсата на механизъм за това как министерството да не изплаща недопустимите разходи, признати от общините.

От началото на програмата до края на април 2017 г. ББР е разплатила 621 млн. лв. Тя е сключила 2022 договора за целево финансиране и общо 3524 анекса към тях. Поетият ангажимент от финансовата институция по програмата до момента е за близо 1.2 млрд. лв. Само за април 2017 г. ББР е разплатила 62 млн. лв. Така общата сума на разплатените средства от началото на годината до края на април е над 226.3 млн. лв., съобщават от банката.

Междувременно депутатите от БСП внесоха миналия петък подписка, с която искат дебат в парламента за програмата за саниране. Жельо Бойчев заяви, че от левицата настояват за яснота как ще продължи програмата, от къде ще дойдат парите и какви ще са новите условия.

По последни данни за 2022 сгради са сключени договори. Регистрираните сдружения на собственици и потенциални кандидати обаче са 6322, подадените заявления са 4829, от тях за 4759 са сключени договори между общините и сдруженията на собствениците. Въведените в експлоатация сгради до края на миналата седмица са почти 400, уточни регионалният министър Николай Нанков.

ПАРАДОКС

Любопитна е и констатацията, че нарастващият интерес към програмата, отчитан доскоро като голямо постижение от предишното управление на министерството, сега се квалифицира като слабост. Разрастването на програмата е провокирано от условието за 100% финансиране от страна на държавата, което е довело до "липса на обвързаност между

наличните финансови ресурси и обема на желаетите". Сега се планира продължение на програмата при процент самоучастие от домакинствата.

НА НОВ ГЛАС

Регионалният министър Николай Нанков притопли идея, лансирана още преди 3 години, преди началото на програмата. Става дума за това бюджетът да си връща парите за саниране през сметките за ток и парно. За целта ще трябва да се сключат договори, според които собствениците на санираните жилища ще продължат да плащат същите сметки за ток и парно като преди обновяването, а разликата от спестената енергия ще остава за сметка на държавата. В този случай обаче ще трябва да се прилага и индексация, която да отчита промяната на цените на електрическата и топлинната енергия. Предложенията за промени в програмата за саниране трябва да са готови до края на юни. Според Нанков с тях се цели да бъде обхваната по-голяма част от жилищния фонд в страната. Предвижда се да могат да кандидатстват и други типове сгради освен панелките. Междувременно кметове призоваха по програмата да се санират и сгради, паметници на културата, чиито собственици нямат възможност да ги възстановят и опазят.

Economic.bg

✓ Трябва ли европейските фондове да се обвържат с върховенство на закона?

Идеята за прикрепване на условност към европейските фондове не е никак лоша

Тази седмица из медиите се завъртя поредният изтекъл документ, този път на германското правителство. Според уважавани чужди медии, които са се сдобили с него (Reuters, Politico и др.), този документ представлява проектопозицията на Германия по бъдещите правила за разпределяне на бюджета на ЕС. Документът е изготвен във връзка с предстоящите преговори по бюджета за 2018 г. и бюджетната рамка за периода след 2020 г. (2021-2027 г.).

Накратко, в документа от 7 страници се предлага да се обмисли „дали получаването на европейските кохезионни фондове да не се обвърже с фундаменталните принципи за върховенство на закона“. Предвид това, че Германия е най-големият нетен донор в бюджета на ЕС, нейната позиция със сигурност ще тежи при предстоящите преговори, което обяснява важноста на изтеклия документ.

Към момента, сред страните, които евентуално биха били засегнати от такова „обвързване“ на европейските средства с върховенство на закона, се споменават само Полша и Унгария. Полша е сред потенциалните потърпевши заради целенасочени действия за подчиняване на съдебната власт на изпълнителната от последните две години. В Унгария пък „слонът в стаята“ е Виктор Орбан, чийто диктаторски и антидемократичен поход набира сила от 2010 г. насам. Последната „изцепка“ на Орбан бе прокарването на проектозакон, който би довел до закриването на Централноевропейския университет в този му вид.

България за момента не се нарежда от чуждите медии сред възможните „жертви“ на такава условност. Това обаче не попречи на новината бързо да се завърти и в местния ефир – както се казва, „гузен негонен бяга“. Не само местни наблюдатели, но и реномирани международни организации и класации от години посочват дефицитите на България по отношение на върховенството на правото и независимостта на съдебната власт.

Всъщност обвързването на европейските фондове с някакви условия (т.нар. conditionality) не е нова идея. За нея се говореше още по времето на изработването на националните документи на България за настоящия програмен период (2014-2020 г.) – рамката и оперативните програми.

Големите очаквания за някакъв работещ механизъм за налагане на реформи „отвън“, обаче, бързо се изпариха. Оказа се, че условията всъщност ще бъдат написването на стратегии, т.е. от ЕК ще очакват изработването на стратегически документи и планове за действие в някои направления, в които документите не са достатъчно убедителни. Българските власти си отдъхнаха, защото страната ни, ако не с друго, е печално известна с огромния брой, често внушителни по обем стратегии и планове, които почти никой не чете, а още по-малко пък изпълнява. Тези документи се пишат бързо и без особени усилия и поставянето им като условие е последното, което може да уплаши българската администрация.

Тази седмица, обаче, надеждите за друг вид „по-истинска“ условност отново се подхраниха. Новината бе приветствана от редица експерти и общественици в България, които отдавна не вярват на местните институции. Упованието на външни за страната сили почива и на близката история на страната, в която повечето положителни промени в обществото са дошли „отвън“, най-вече благодарение на МВФ в ранните години на прехода и на европейските институции в по-късните. Според този възглед, след приключилия преход и постигнатото членство в НАТО и ЕС, в момента в страната има „вакуум“ или липса на ясна цел/котва, към която да се стремим и под чиито натиск да се правят реформи.

Всъщност обвързване на европейските средства с ясни ангажименти от страните получатели звучи като добра идея. Големият проблем на редица европейски политики и институти е именно липсата на работеща „тояга“ или наказания, които да вкарват грешните обратно в правия път. Да вземем, например, Пакта за стабилност и растеж. Пактът представлява набор от правила за разумни фискални политики, които страните-членки на ЕС трябва да спазват, но всъщност масово игнорират. Колективното погазване на изискването за максимум 3% бюджетен дефицит и не повече от 60% държавен дълг (като % от БВП) от години и липсата на каквито и да е наказания за провинилите се е само един от многото печални примери в рамките на ЕС и общите политики.

Работещи механизми за наказания в рамките на ЕС и еврозоната отдавна са необходими, и то не само по отношение на върховенството на закона и демократичните принципи. Въпросът, обаче, е доколко Европейските институции и т.нар. acquis биха могли да облекат тази идея в ефективен инструмент, предвид печалния опит на ЕС с други подобни инициативи досега. Дали всъщност няма отново всичко да се решава само и единствено политически, въпреки „обличането“ на редица инициативи в красиви правила, табла, индикатори и критерии? Дали правилата няма да продължат да се погазват с лека

ръка, когато политическият интерес от това да останем заедно надделее за пореден път? Иначе идеята за прикрепване на условност към европейските фондове не е никак лоша.

Dnevnik.bg

✓ **Теменужка Петкова подписа пътна карта с "Газпром" за развитие на мрежата**

Министърът на енергетиката Теменужка Петкова и председателят на управителния съвет на "Газпром" Алексей Милер са подписали пътна карта, съгласно която страните ще проучат въпроса за развитие на газопреносната инфраструктура на територията на България като се отчитат правилата на ЕС.

Това съобщиха от Министерството на енергетиката. Дватамата са разговаряли в Санкт Петербург, където Петкова участва в Петербургския международен икономически форум — 2017.

Обсъдено е било и сътрудничеството в газовата сфера. От 2013 г. насам непрекъснато се увеличават доставките на руски природен газ за България, като през първите пет месеца на 2017 г. увеличението е с 14.5% спрямо същия период на предходната година.

По време на срещата особено внимание било отделено на въпросите по организацията на доставките на природен газ за България в дългосрочна перспектива. Алексей Милер информирал Теменужка Петкова за изпълнението на проекта "Турски поток" и изразил увереност, че създаването на нови мощности за пренос на газ през акваторията на Черно море ще допринесе в значителна степен за повишаване сигурността на доставките на природен газ за потребителите от Южна и Югоизточна Европа.

Петкова го информирала за развитието и инвестициите в газопреносната система на България, както и за концепцията за газоразпределителен център.

Econ.bg

✓ **Цените на петрола растат слабо след понижението в петък**

Фючърсът за юли за петрола сорт WTI на борсата в Ню Йорк (NYMEX) спадна с 0,70 долара, или 0,08% - до 47,66 долара за барел

Според данните от търговията на 1 юни стойността на договора за август за петрола сорт Brent на борсата ICE Futures в Лондон се понижи с 0,68 долара или 1,3% до 49,95 долара за барел.

Фючърсът за юли за петрола сорт WTI на борсата в Ню Йорк (NYMEX) спадна с 0,70 долара, или 0,08% - до 47,66 долара за барел.

Тази сутрин цените на петрола нарастват слабо.

Фючърсът за август за петрола сорт Brent на лондонската борса се увеличи с 60 цента или 1,2% - до 50,55 долара за барел.

Котиروската за договора за юни за петрола сорт WTI се повиши с 57 цента, или 1,2% - до 48,23 долара за барел.